

חזרו לומר: פירש — הרי הוא ככל אדם. וצריך לקבל חברות כבתחילה⁽³¹⁾.

רב הונא בר חייא איצטריכא ליה שעתה. שהיו חכמי ישראל צריכים לשאול ממנו הלכות.

הוה עייל גביה, רבה ורב יוסף, וארבע מאה זוגא דרבנן.

שמע רב הונא דאתו רבנן, קטיר להו ארבע מאה תבטיקי. קשר והכין להם ארבע מאות כסאות.

לסוף שמעו רבנן, דנעשה רב הונא גבאי.

שלחו ליה: זיל לחשיבותיה, זיל לקדמותיה. לך למקום שבחרת כבר מקודם, שהוא חשוב, אבל אנו לא נלך אליך.

שלח להו רב הונא: הדרי בי, מגבאות.

רב יוסף, לא אזל לגביה. אף שכבר פרש.

רבה אזל, הלך אצלו.

רב יוסף אמר: מה הטעם שאיני הולך? תנינא: פירש מגבאותו, אין מקבלין אותו.

רבה אמר: תנינא: חזרו לומר: פירש הרי הוא ככל אדם.

תנו רבנן: כל הבכורות אדם רואה, ובודק אם יש בהם מום, חוץ משל עצמו. שאינו יכול לבדוק את שלו⁽³²⁾.

ורואה את קדשיו, אם יש לו קרבן שלמים בביתו, בודקו אם יש בו מום מום קבוע, ויפדה.

ואת מעשרותיו. וכמו כן בודק את המעשר בהמה אם יש בהם מום.

ונשאל על טהרותיו. אם הוא בקי בהלכות טהרה, יכול הוא לדון ולפסוק בעצמו על שאלותיו, ולא צריך ללכת לחכם אחר לשואלו.

31. רמב"ם.

32. חוץ מבכורות עצמו, שאינו יכול להתיר את הבכור של עצמו, משום שחושדים בו שהוא יתיר את הבהמה שלא כדין.

לפי דעת הר"ש במסכת נגעים [ב ה], הטעם שאינו מורה לעצמו, הוא משום שחושדים בו שיתיר שלא כדין, בין בנגעים, בין בנדירים לפי רבי יהודה, ובין בבכור. והקשה הר"ש, מדוע בכל הוראות של איסור והיתר החכם יכול להורות לעצמו, ולא חושדים בו שיתיר שלא כדין? ותירץ, שבמשנה מדובר באופן שיש חזקת איסור, והוא בא להתיר נגד החזקה, ובאופן הזה גם בכל הוראות של איסור והיתר אינו נאמן לפסוק לעצמו, משום שחכמים החמירו לחשוד

בו, ורק כשאינו מורה נגד החזקה, או שהוא בא להחמיר על עצמו, הוא נאמן לפסוק לעצמו.

אך הרא"ש כתב לבאר את התוספתא, שאדם נאמן לראות את הנגע לעצמו, ורק לאמירה אינו יכול לומר לעצמו, משום שנאמר "והובא אל הכהן", ומבואר שלא חושדים בו שיתיר שלא כדין, ומשמע שאף נגד חזקה נאמן, ואם כן, צריך ליישב מדוע לגבי בכור חושדים בו יותר משאר דיני איסור והיתר?

ותירץ התפארת ישראל, שבככור יש טירחה מרובה לשמור עליו בקדושה, ולכן יש יותר חשד שיתיר שלא כדין. והחזון איש [ד יא] תירץ, שכל דבר שמפורסם לרבים, החמירו שלא יתיר לעצמו, ובכור זה דבר מפורסם לרבים. הקשה המשנה אחרונה, איך נאמן החכם